

Motion till riksdagen 2007/08:Ub478

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar om ändring i 3 kap. 11–13 §§ studiestödslagen (1999:1395) enligt vad som anges i motionen.
2. Riksdagen godkänner att under 2008 lån tas upp i Riksgäldskontoret för studielån intill ett belopp om 154 500 000 000 kr.
3. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 15 Studiestöd enligt uppställningen i motionen.

Anslag		Regeringens förslag (tkr)	Förändring (tkr)
25:2	Studiemedel m.m.	11 224 595	3 456 000
25:3	Studiemedelsräntor m.m.	4 948 680	81 000
25:6	Bidrag vid vissa kortare studier	16 025	47 351
Summa:			3 584 351

Höjda studiemedel

Kunskap är en demokratisk rättighet och högskoleutbildning måste därför vara tillgänglig för alla. För Vänsterpartiet är det en viktig målsättning att bredda rekryteringen till högskolan. En av de viktigaste åtgärderna för att minska den sociala snedrekryteringen är att skapa ett studiestödssystem som ger social och ekonomisk trygghet.

Sverige hade under lång tid ett relativt generöst studiestöd, som dessutom genomgick kontinuerliga förbättringar. Detta hade positiva effekter och innebar att den sociala snedrekryteringen vid högskolan minskade. Denna utveckling har brutits eftersom studiemedlen har förlorat i värde och inte längre täcker studenters levnadsomkostnader.

Fel! Okänt namn på

Enligt beräkningar som har utförts av Sveriges förenade studentkårer (SFS) så har den som studerar i dag med studiemedel 22 procent lägre köpkraft, i förhållande till konsumentprisindex, än en student med studiemedel 1980. Föreningssparbankens institut för privatekonomi har visat att studenter har fått en standardsänkning med drygt 40 procent mellan 1989 och 2004, inte minst beroende på ökade boendekostnader. I Social rapport 2006 konstaterar Socialstyrelsen att antalet fattiga studerande har ökat från en sjundedel till en femtedel mellan 1991 och 2003. Siffrorna visar på ett akut behov av en förstärkning av studenters ekonomi.

I den ekonomiska vårpropositionen för 2006 höjdes studiemedlen visserligen med 300 kr/månad, vilket givetvis var positivt, men långt ifrån Vänsterpartiet krav, som var en höjning på 1 500 kr/månad. Vi står fortfarande fast vid detta krav och föreslår därför att studiemedlen skall höjas med ytterligare 1 200 kr/månad fr.o.m. 2008. För att minska de studerandes skuldsättning är det angeläget att öka bidragsdelen, och Vänsterpartiet föreslår att det ska ske en successiv höjning av bidragsdelen med totalt 1 200 kr/månad till 2010.

Enligt riksdagens utredningstjänst beräknas en sådan reform kosta 1,5 miljarder kronor under anslag 25:2. Till följd av de föreslagna regeländringarna ökar låneutbetalningarna till studerande med generellt och prioriterat bidrag med omkring 1,5 miljarder kronor år 2008, vilket redovisas i Vänsterpartiets budgetmotion, 2007/08:Fi276.

Regeringen avskaffade 2007 rekryteringsbidraget för dem med kort tidigare utbildning och svag ställning på arbetsmarknaden. För att kompensera för detta, som drabbade en grupp med stora utbildningsbehov, måste fler få den högre studiemedelnivån, som är 82 procent av totalbeloppet. Vi anslår medel till detta som motsvarar det avskaffade rekryteringsbidraget, dvs. 1 728 miljoner kronor. Anslaget har också höjts med 244 miljoner kronor som en följd av att vi förstärker bidraget till kommunerna för vuxenutbildning. Dessutom ingår 94 miljoner i ökade kostnader i förhållande till regeringens förslag eftersom vi inte ställer oss bakom den nedskärning av anslagen till universitet och högskolor som regeringen vill genomföra, vilket framgår av vår motion för utgiftsområde 16, 2007/08:Ub477. Vi har också för avsikt att återkomma med ytterligare förslag till förbättringar av studiestödet när den av regeringen aviserade studiesociala utredningen har genomförts.

Som en följd av våra förslag ökar även ränteutgifterna för studiemedel, och anslag 25:3 ökas därför med 81 miljoner kronor.

För att höja studiemedlet föreslår Vänsterpartiet följande ändringar i 3 kap. studiestödslagen (1999:1395).

11 §

Studiemedel får lämnas med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör

Nuvarande lydelse

- a) 4,57 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
- b) 3,42 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men

Föreslagen lydelse

- a) 5,24 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
- b) 3,93 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men

Fel! Okänt namn på

mindre än 100 procent av heltid, och c) 2,28 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

mindre än 100 procent av heltid, och c) 2,62 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

12 §

Om inte något annat följer av 13 § får studiebidrag lämnas med ett belopp som för varje vecka som den studerande har rätt till studiemedel utgör

Nuvarande lydelse

a) 1,57 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
b) 1,14 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
c) 0,76 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Föreslagen lydelse

a) 1,81 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
b) 1,36 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
c) 0,90 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

13 §

Till studerande i sådan utbildning som avses i 2 § andra stycket får studiebidrag lämnas med ett högre belopp per vecka, nämligen med

Nuvarande lydelse

a) 3,66 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
b) 2,74 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
c) 1,83 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Föreslagen lydelse

a) 4,30 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
b) 3,22 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
c) 2,15 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Bidrag vid kortare studier

Vänsterpartiet ser ett värde i att människor har möjlighet att bedriva även kortare studier, som inte nödvändigtvis är behörighetsgivande och sker vid traditionella utbildningsanstalter. Det är utvecklande för individen och därigenom positivt för samhället. Vi avvisar därför regeringens förslag om nedskärningar av anslag 25:6.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2007

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Kent Persson (v)

Rossana Dinamarca (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)